

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อ เสนอแนะ

ในการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบประ เภทตัวชี้ นำในสิ่งพิมพ์กับระดับความ ถนัดทางภาษาที่มีผลต่อความ เข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นี้ ผู้วิจัยจะ เสนอสาระสำคัญซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อ เสนอแนะ ดังจะ เสนอ เป็นลำดับ ต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา เปรียบ เทียบประ เภทตัวชี้ นำในสิ่งพิมพ์กับระดับความถนัดทางภาษา ที่มีผลต่อ ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

ประ เภทตัวชี้ นำในสิ่งพิมพ์และระดับความถนัดทางภาษาจะมีผลต่อความ เข้าใจในการอ่าน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน สามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2530 จำนวนทั้งสิ้น 300 คน ซึ่งได้จากประชากรทั้งสิ้น 600 คน ซึ่งผ่านการทดสอบวัดความถนัดทางภาษาในการอ่าน เข้าใจของสำนักทดสอบทางการ ศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อแบ่งระดับความถนัดทาง ภาษา ด้านการอ่าน เข้าใจของนักเรียนออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับสูง และระดับต่ำ จากนั้น ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเลือกกลุ่มตัวอย่างให้เหลือกลุ่มละ 150 คน แล้วจึงแบ่งออกเป็น กลุ่มทดลอง 10 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

ในการดำเนินการทดลอง ทำการสุ่มกลุ่มทดลองเข้า เสนอสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้้นำแตกต่างกัน 5 ประเภท คือ ตัวชี้นำประเภทตัวพิมพ์สี ตัวพิมพ์หนา ตัวพิมพ์เอน ตัวพิมพ์โต และไม่มีตัวชี้ นำ ซึ่งบทอ่านที่มีตัวชี้ นำแต่ละประ เภทนั้นจะมี 3 เรื่องด้วยกัน จากนั้นกลุ่มทดลองจะได้รับบทอ่าน ตามประเภทกลุ่มที่เข้ารับการทดลองตามที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้เข้ารับการทดลองจะได้รับแจกบทอ่านให้ ศึกษาทีละเรื่อง เมื่ออ่านจบ 1 เรื่องแล้วจึงทำแบบทดสอบวัดความ เข้าใจในการอ่านในกระดาษ คำตอบ ทำเช่นนี้จนครบ 3 เรื่อง จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนน และรวบรวมคะแนน วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางและ เปรียบเทียบ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมน คูลส์ (Newman-Keuls) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้ คือ

1. นักเรียนที่มีระดับความถนัดทางภาษาแตกต่างกัน เมื่อ เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำต่างกัน จะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดูตารางที่ 4 ประกอบ)
2. นักเรียนที่มีระดับความถนัดทางภาษาต่างกันจะมีความ เข้าใจในการอ่านภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดูตารางที่ 4 ประกอบ)
3. นักเรียนที่เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำต่างกัน คือสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำประ เภทตัวพิมพ์สี ตัวพิมพ์หนา ตัวพิมพ์เอน ตัวพิมพ์โต และไม่มีตัวชี้ นำ จะทำให้ความ เข้าใจในการอ่านภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดูตารางที่ 4 ประกอบ) และ เมื่อเปรียบเทียบคะแนน เฉลี่ยรายคู่ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้
4. นักเรียนที่เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำประ เภทตัวพิมพ์สี จะมีความ เข้าใจในการอ่าน ภาษาไทย เป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำประ เภทตัวพิมพ์ หนา ตัวพิมพ์เอน ตัวพิมพ์โต และไม่มีตัวชี้ นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดูตารางที่ 5, 6 ประกอบ)

5. นักเรียนที่เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้้นำประเภทตัวพิมพ์หนา จะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่า สิ่งพิมพ์ที่ไม่มีตัวชี้ นำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ดูตารางที่ 5,6 ประกอบ)
6. นักเรียนที่เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำประเภทตัวพิมพ์เอน จะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีตัวชี้ นำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ดูตารางที่ 5,6 ประกอบ)
7. นักเรียนที่เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำประเภทตัวพิมพ์โตจะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีตัวชี้ นำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ดูตารางที่ 5,6 ประกอบ)
8. แต่นักเรียนที่เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำประเภทตัวพิมพ์หนา ตัวพิมพ์เอน และตัวพิมพ์โต จะมีค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 6 ประกอบ)

อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผลการวิจัยนี้จะแยกอภิปรายระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัย ที่พบว่านักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาต่างกัน เมื่อ เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำต่างกัน จะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ประเภทตัวชี้ นำกับระดับความถนัดทางภาษา ที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยข้อนี้เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และพบว่าค่าเฉลี่ยจะเป็นไปในทางเดียวกันคือ ค่าเฉลี่ยของคะแนน (ดูตารางที่ 3) ความเข้าใจในการอ่านสูงสุดเมื่อเรียนด้วยตัวชี้ นำที่เป็นตัวพิมพ์สี และนักเรียนที่มีระดับความถนัดทางภาษาสูง จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความถนัดทางภาษาต่ำไม่ว่าจะ เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำแบบใดก็ตาม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยที่ปรากฏดังกล่าวนั้นสอดคล้องกับการศึกษาของสุนาฏ นิธิมัทรากุล (2520: 7-8) ที่ว่าระดับความเข้าใจในการอ่านนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เป็นต้นว่า สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจคำศัพท์ที่อ่าน ประสบการณ์เดิม และวิธีการพิเศษเฉพาะตัวของผู้อ่านแต่ละคน นั่นคือ ความถนัดในการอ่านนั่นเอง อีกทั้งการวิจัยของ แครอล (Carroll, John B 1967: 131-151) ยังพบว่าความถนัดทางภาษาคือ ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนภาษาและมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไม่ว่าจะด้านใดมากที่สุด ดังนั้น ความถนัดทางภาษาจึงมีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งถือว่าเป็นความสามารถทางสมองของมนุษย์ในการเรียนรู้กิจกรรมทางภาษาที่แต่ละคนจะมีความถนัดทางภาษาไม่เท่ากัน

ด้านสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้้นำจะทำให้ความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น ดังกล่าวนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ อเลน สโนว์ และ ซาโลมอน (Allen, 1975, Snow and Salomon, 1968) ที่ว่า ผู้อ่านที่มีความสามารถในการอ่านระดับต่ำจะได้รับผลดีจากการใช้ตัวชี้ นำ และผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฮิชเบอร์เกอร์ (Hershberger, 1963) ที่สรุปว่า ตัวชี้ นำไม่ช่วยให้ประโยชน์ต่อนักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านระดับต่ำและระดับสูงเลย ส่วนงานวิจัยของ ครอนบาชท์ และสโนว์ (Cronbach and Snow, 1977) ไม่สามารถให้ข้อสรุปได้แน่นอนว่าการใช้ตัวชี้ นำและไม่ใช้ตัวชี้ นำจะให้ผลดีต่อความเข้าใจในการอ่าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้อ่านบทเรียนไม่สามารถแยกแยะระหว่างสาระสำคัญของเรื่อง (Main Idea) และส่วนที่เป็นสาระย่อย ๆ ของเรื่อง (Minor Idea) ที่จะแสดงความคิดรวบยอดของเรื่องออกมาได้ (Proger 1970: 28) จึงไม่สรุปได้ว่าการใช้และไม่ใช้ตัวชี้ นำจะช่วยให้เกิดผลดีต่อความเข้าใจในการอ่าน อีกทั้งการที่เด็กจะอ่านหนังสือได้อย่างเข้าใจ ซึ่งต้องอาศัยตัวชี้ นำในเนื้อหานั้น จากผลการวิจัยนี้พบว่า มีประโยชน์ต่อนักเรียนที่มีระดับความถนัดทางภาษาระดับสูงและต่ำซึ่งผลการวิจัยนี้มีทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมา ทั้งนี้ เนื่องมาจาก ความถนัดทางภาษาเป็นความสามารถของบุคคลอีกประเภทหนึ่งของความถนัดทางการเรียน (Scholastic Aptitude) ซึ่งต้องมีเขาวัวปัญญาเป็นปัจจัย (Factor) หนึ่งของความสำเร็จในการเรียน การที่นักเรียนที่มีระดับเขาวัวปัญญาสูง หรือมีความถนัดทางภาษาสูงนั้น อาจไม่ต้องใช้ตัวชี้ นำเลยก็ได้ ดังงานวิจัยของ เฮิชเบอร์เกอร์ (Hershberger, 1963) ส่วนนักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาดำเนิน จึงมีความจำเป็นต้องนำตัวชี้ นำมาใช้เพื่อเน้นสาระสำคัญ จึงทำให้ตัวชี้ นำมีประโยชน์ต่อบุคคล

กลุ่มนี้เพื่อให้ความเข้าใจในการอ่านตีความยิ่งขึ้น ดังงานวิจัยของ อเลน สโนว์ และชาโลมอน (Allen, 1975, Snow and Salomon, 1968) ฉะนั้นความถนัดในการเรียนภาษาจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของเชาว์ปัญญา ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของความสำเร็จในการเรียนภาษา อีกทั้งนักจิตมิติ เช่น เทอร์สโตน (Thurstone) และแครอล (Carroll) มีความเห็นว่าความถนัดในการเรียนภาษาคือ เชาว์ปัญญา ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบใหญ่ คือ วจกสัมพันธ์ (Verbal Relation) และความถนัดในการใช้คำ (Word Factor) ซึ่งแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันอยู่แล้ว ดังนั้นจึงมีผลให้บุคคลมีความถนัดทางภาษาไม่เท่ากัน ดังนั้น เมื่อนำตัวชี้ นำมาใช้ก็ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน

2. ผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาต่างกันจะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ นักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาระดับสูง มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านโดยเฉลี่ย 23.67 สูงกว่านักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาระดับต่ำ ซึ่งมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านโดยเฉลี่ย 17.18 ที่เป็นเช่นนี้เพราะในการเรียนภาษาไทยโดยศึกษาจากบทอ่านที่มีประเภทตัวชี้ นำที่แตกต่างกัน นักเรียนจะต้องเข้าใจและเรียนรู้ใจความสำคัญที่เป็นสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งการอ่านนั้น การเข้าใจความหมายของคำ ต้องมีการเรียนรู้ โดยอาศัยประสบการณ์หลายอย่างรวมกันเข้า เป็นความคิดรวบยอด เด็กจึงจะเข้าใจความหมายของคำได้ซึ่งสอดคล้องกับ บอนด์ และทิงเกอร์ (Bond and Tinker 1957: 235) ยังพบว่า ความเข้าใจในการอ่าน จะต้องมียุทธวิธีประกอบขึ้นตอนที่สัมพันธ์กันคือ ความหมายของคำ หน่วยความคิด การเข้าใจประโยค การเข้าใจตอน และการเข้าใจเรื่องราวหรือข้อความที่อ่าน เช่นเดียวกับฟรอสต์ (Frost 1967: 43) ที่พบว่า องค์ประกอบด้านคำและความหมายของคำ การเรียบเรียงถ้อยคำ ด้านการสรุปที่เป็นเหตุผล ก็คือส่วนสำคัญของความเข้าใจในการอ่านเช่นกัน ดังนั้น การเรียนรู้ ได้มากน้อยจึงขึ้นอยู่กับความถนัดทางภาษาของผู้เรียนด้วย ผู้ที่มีความถนัดทางภาษาสูงจึงมีเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย สูงกว่าผู้ที่มีความถนัดทางภาษาคำ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี และงานวิจัยจำนวนมากที่พบว่าบุคคลที่มีความถนัดทางภาษาสูงจะ เรียนรู้และทำกิจกรรมทางภาษาได้ดีและเร็วกว่าบุคคลที่มีความถนัดทางภาษาคำ และความถนัดทางภาษาจึงเป็นตัวแปรในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ด้วย (Franz, et al 1958: 841-842, Long 1960: 1100, Passons 1967: 1143-1144, Elle 1967: 2875-2876)

3. ผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่เรียนจากสิ่งพิมพ์ที่มีประเภทตัวขึ้นนำแตกต่างกัน จะมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนจากสิ่งพิมพ์ที่มีตัวขึ้นนำประเภทตัวพิมพ์สี ตัวพิมพ์ หนา ตัวพิมพ์เอน ตัวพิมพ์โต และไม่มีตัวขึ้นนำ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ภาษาไทยแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่แล้วพบว่า ตัวขึ้นนำประเภทตัวพิมพ์สี จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุด คือ 22.98 ซึ่งเป็น เพราะ สัมฤทธิ์ผลช่วยให้การเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพต่อความเข้าใจในการอ่านมากกว่า ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบ็ค ควายเออร์ แวนเดอร์เบียร์ (Beck, 1983, Dwyer and Lamberski, 1982-1983, Vander Meer, 1964) ที่ว่าผลการใช้ตัวพิมพ์สีช่วยให้เกิด การเรียนรู้ต่อความเข้าใจในการอ่านมากกว่า การใช้ตัวพิมพ์ขาว-ดำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการ วิจัยของ ฮิล (Hill 1976: 3619A) ที่สรุปว่า แบบเรียนที่พิมพ์อักษรด้วยสี และอักษร สีขาว-ดำ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปได้ว่า การใช้สีหลายสีในการสอนอ่าน ในคราวเดียวกันนั้น ไม่มีกำลังพอที่จะทำให้เกิดผลต่างไปจากการใช้สีขาว-ดำ นอกจากนี้ยัง พบว่าตัวขึ้นนำประเภทตัวพิมพ์สีจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านสูงสุดของผู้เรียนที่มีความถนัด ทางภาษาแตกต่างกันจากผลการวิจัยดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของหลายท่าน เช่น ชูท ควายเออร์ ออตโต และอาสกอฟ (Chute 1979: 251-264; Dwyer 1978: 6-9; Otto and Askov 1968: 155-168) ที่ว่าสัมฤทธิ์ผลต่อการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ เพราะสามารถแยก เรื่องราวให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ช่วยแสดงเรื่องราวที่ตรงกันข้ามโดยการใช้สีตัดกัน และดึงดูดความ สนใจในการเรียนรู้ด้วย ประการสุดท้าย คาร์ทซ์แมน และ เทเจียนฮุย (Katzman and Nyenhjuse 1972: 16-29) อธิบายว่า สีจะส่งผลที่ดีโดยเฉพาะการเรียนรู้เรื่องราวที่แสดง รายละเอียดได้ดี

ความสัมพันธ์ระหว่างสีของตัวอักษรกับสีพื้นหลัง ก็ยังมีอิทธิพลต่อความยากง่าย ในการอ่าน ทิงเกอร์ (Tinker 1969: 128-145) ยังได้ทำการศึกษาลึกลงถึงความสัมพันธ์ของ คู่สีกับความยากง่ายในการอ่าน พบว่า สีน้ำเงิน บนสีขาว มีความอ่านง่ายน้อยกว่าตัวอักษร สีดำบนพื้นขาวเป็นลำดับคู่ที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อยู่ในลำดับคู่ที่ 4 ของการวิจัยของ ลัคเคิส (Luckiesh 1923: 246-251) จากการทดลองในแบบเดียวกัน เพรสตัน ชแวงส์ และทิงเกอร์ (Preston Schwankl and Tinker 1932: 459-461) พบว่า

สินำเงินบนสี่ขาว มีความอ่านง่ายอยู่ในลำดับที่ 1 ซึ่งจากผลการวิจัยที่ค้นพบ พอสรุปได้ว่า สอดคล้องกับการวิจัยดังกล่าว ที่ว่าเมื่อมีการใช้ตัวขึ้นนำประเภทตัวพิมพ์สี่ จะทำให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นด้วย นั่นก็คือ นักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาสูง และต่ำ เมื่อได้อ่านสิ่งพิมพ์ที่มีตัวขึ้นนำประเภทตัวพิมพ์สี่ จะทำให้ความเข้าใจในการอ่านมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าไม่มีตัวขึ้นนำในสิ่งพิมพ์ ด้านตัวขึ้นนำประเภทอื่น เมื่อดูคะแนนเฉลี่ยรวมแล้วปรากฏว่าตัวขึ้นนำประเภทตัวพิมพ์หนา ตัวพิมพ์เอน และตัวพิมพ์โต มีค่าเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ตัวพิมพ์หนาใช้ตัวพิมพ์ฝรั่งเศส ตัวพิมพ์เอนใช้ตัวพิมพ์บางเอน ขนาด 16 ปอยท์ และตัวพิมพ์โตใช้ตัวพิมพ์ฝรั่งเศส 19.5 ปอยท์ ซึ่งใช้ในงานวิจัยครั้งนี้นั้น มีขนาดใกล้เคียงกัน และเป็นตัวพิมพ์ที่เหมาะสมในการพิมพ์หนังสือแบบเรียนอยู่แล้ว ดังนั้นความสามารถในการอ่านตัวพิมพ์ ทั้ง 3 รูปแบบ จึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

สุกรี รอดโพธิ์ทอง (2518: 67) ที่ว่า ความสามารถในการอ่านตัวพิมพ์แบบตัวพิมพ์แบบตัวฝรั่งเศส ตัวบางเอน และตัวฝรั่งเศสดำ ขนาด 16 ปอยท์ กับ 18 ปอยท์ ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวพิมพ์ที่มีรูปแบบและขนาดดังกล่าวนี้ มีความยาก-ง่ายในการอ่านไม่แตกต่างกันด้วย (คุณฉิม วศินเกษม 2519) แต่ผลความเร็วและความถูกต้อง การอ่านตัวพิมพ์แบบเดียวกันนี้แต่ต่างขนาดกันจะมีความแตกต่างกัน (ธีรศักดิ์ อัครบวร 2514)

ส่วนการวิจัยผลของตัวขึ้นนำที่ใช้ตัวอักษรนี้ อลิศรา ดันธนสิน (2528: 31) พบว่าการใช้ตัวขึ้นนำแบบตัวหนา ตัวเอน และตัวโต จะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกันนับว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ปรากฏดังกล่าวนี้ นอกจากนี้ไพค์ (Spencer 1969: 27 citing Pyke 1926) รายงานว่า การอ่านปกติแบบตัวพิมพ์ที่แตกต่างกันมีผลต่อความยาก-ง่ายในการอ่านไม่แตกต่างกันอีกด้วย ซึ่งตรงกับข้อสรุปของแพตเตอร์สันและทิงเกอร์ (Spencer 1969: 27 citing Paterson and Tinker 1940) และเบิร์ต (Spencer 1969: 27 citing Burt 1959) แต่เบิร์ตย้ำว่าผู้อ่านจะอ่านสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ด้วยแบบตัวพิมพ์ที่เขาชอบได้เร็วกว่า แบบที่ไม่ชอบ

4. ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ที่มีตัวขึ้นนำประเภทตัวพิมพ์หนา จะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่า สิ่งพิมพ์ที่ไม่มีตัวขึ้นนำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้น กล่าวคือ โรเอินท์ไลน์ (Roenthein 1912) พบว่าตัวพิมพ์หนาจะมองเห็นได้ชัดกว่า

ตัวพิมพ์ธรรมดา และลัทธิช กับ มอส (Luckiesh and Moss 1940: 170-183) ได้เปรียบเทียบตัวพิมพ์หน้าขนาดต่าง ๆ ก็พบว่า ตัวพิมพ์ยิ่งหนา ยิ่งเห็นได้ชัด นอกจากนี้แล้ว แพตเตอร์สันและทิงเกอร์ (Tinker 1969: 62 citing Paterson and Tinker 1940) ได้เปรียบเทียบความเร็วในการอ่านตัวพิมพ์แบบหน้ากับแบบธรรมดา ก็ไม่พบความแตกต่างกัน เช่นกัน แต่พบว่า 70 เปอร์เซ็นต์ของผู้อ่านชอบตัวพิมพ์ธรรมดา แล้วสรุปว่าสามารถนำตัวพิมพ์แบบหน้ามาใช้เพื่อการเน้นย้ำความสำคัญต่าง ๆ ได้อย่างดี โดยไม่กระทบกระเทือนความยาก-ง่าย ในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย ผลของตัวชี้้นำประเภทตัวอักษรของเทนิสัน และเบทเวล (Tennyson and Boutwell, 1975) ที่สรุปว่า การใช้ตัวหนา ในการเน้น จังหวะจะให้ความเข้าใจในการอ่านได้ดีกว่าวิธีที่ไม่ใช้ตัวชี้นำดังกล่าว เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ฟองใส ศรีสำราญ (2521: 53) ที่ว่าตัวอักษรตัวเข้มจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน มากยิ่งขึ้น

5. ผลการวิจัยที่พบว่า สิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้นำประเภทตัวพิมพ์เอน มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีตัวชี้นำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั่นคือ สตาร์ช (Tinker 1969: 55 citing Starch 1914: 182-190) ได้รายงาน ว่า ตัวพิมพ์เอนอ่านได้ช้ากว่าแบบธรรมดาและจากการทดลองของแพตเตอร์สัน และ ทิงเกอร์ (Tinker 1969: 55 citing Paterson and Tinker 1940: XIX-209) พบว่าตัวพิมพ์เอนอ่านได้ช้ากว่าแบบธรรมดาประมาณ 15.5 คำ ต่อวินาที ซึ่งเป็นไปได้ว่า ผู้อ่านจะใช้เวลา ในการทำความเข้าใจในข้อความสำคัญนั้น จึงทำให้มีความเข้าใจในคำสำคัญเหล่านั้นที่ใช้ตัวพิมพ์เอน สำหรับการเน้น กรณีพิเศษ หรือต้องการเน้นย้ำข้อความที่เป็นสาระสำคัญ นอกจากนี้ ตัวชี้นำที่เป็นตัวพิมพ์เอนนี้ ใช้ตัวพิมพ์แบบตัวบางเอนขนาด 16 พอยท์ ซึ่งมีคุณลักษณะเป็นตัวพิมพ์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (สุกรี รอดโพธิ์ทอง 2519: 64) ของขนาดและแบบตัวพิมพ์ไทยที่เหมาะสม กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ส่วนตัวพิมพ์ที่เป็นเนื้อหาเป็นตัวพิมพ์แบบตัวกลาง และไม่มีตัวชี้นำเลย จึงทำให้ไม่มีการเน้นสาระสำคัญ ทำให้ไม่มีจุดเด่นที่นักเรียนสามารถจะจับใจความสำคัญ จากเรื่องที่ได้ อ่านได้ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำกว่า

6. ผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้้นำประเภทตัวพิมพ์โตจะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีตัวชี้ นำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตรงกับการศึกษาของ สตาร์ช (Tinker 1969: 57 citing Starch 1914: 182-190) ที่ได้รายงานผลการเปรียบเทียบตำราที่พิมพ์ด้วยตัวโรมันแบบตัวพิมพ์ใหญ่และตัวพิมพ์เล็กพบว่าตัวพิมพ์โรมันแบบตัวพิมพ์เล็กอ่านได้เร็วกว่าตัวพิมพ์ใหญ่ทุกชนิดถึงร้อยละ 10 และจากการทดลองของทิงเกอร์ (Tinker: 1969: 57) ก็ได้ผลเช่นเดียวกัน แล้วยังพบว่า ผู้อ่านมีความพึงพอใจในการอ่านตัวพิมพ์แบบตัวพิมพ์เล็กมากกว่าตัวพิมพ์ใหญ่ ซึ่งตัวอักษรไทยที่เป็นตัวพิมพ์ใหญ่ หรือตัวพิมพ์โตที่ใช้เป็นตัวชี้ นำในสิ่งพิมพ์เป็นตัวพิมพ์ฝรั่งเศสขนาด 19.5 ปอยท์ ซึ่งตัวพิมพ์นี้มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (ธีรศักดิ์ อัครบวร 2514) ของขนาดและแบบตัวพิมพ์ไทยที่เหมาะสมกับแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาอีกด้วย จึงใช้เป็นตัวชี้ นำได้ดี ซึ่งตัวพิมพ์โตนี้จะมีรูปแบบและขนาดแตกต่างไปจากตัวพิมพ์ที่อ่านซึ่งเป็นตัวพิมพ์กลางขนาด 16 ปอยท์ จึงทำให้เน้นสาระสำคัญให้เกิดความคิดรวบยอดและความเด่นชัด (Ausubel, Novak, Hanesian, 1978) ได้ตีอีกทั้งการใช้ตัวพิมพ์โตในเนื้อหา นี้ ควายเออร์ (Dwyer 1978), เมอร์ริล และเทนนิสัน (Merrill and Tennyson 1977) กล่าวว่า เป็นการช่วยเน้นคุณสมบัติการเรียนรู้ให้ดีขึ้น จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยเข้าใจในการอ่านสูงกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีตัวชี้ นำ

อภิปรายโดยสรุป

งานวิจัยครั้งนี้ เพื่อแสดงความแตกต่างของบุคคลในด้านความถนัดทางภาษาซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ระดับ คือ มีความถนัดทางภาษาระดับสูงและระดับดำนั้น เมื่อศึกษาสิ่งพิมพ์ที่มีตัวชี้ นำแตกต่างกัน ปรากฏว่า ตัวชี้ นำประเภทตัวพิมพ์สี จะทำให้ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยได้ผลสูงสุด ทั้ง 2 ระดับของกลุ่มตัวอย่าง การใช้ตัวชี้ นำประเภทตัวพิมพ์หนา ตัวพิมพ์เอน และตัวพิมพ์โต ในสิ่งพิมพ์จะทำให้ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยไม่แตกต่างกัน การใช้ตัวชี้ นำประเภทตัวพิมพ์สี ตัวพิมพ์หนา ตัวพิมพ์เอน และตัวพิมพ์โต จะทำให้ความเข้าใจในการอ่านได้ผลดีกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีตัวชี้ นำเลย นั่นคือ มีตัวชี้ นำแล้วจะให้ผลต่อความเข้าใจในการอ่านที่สูงกว่าไม่มีตัวชี้ นำ ซึ่งก็มีงานวิจัยมาสนับสนุนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความถนัดทางภาษากับตัวชี้ นำอันมีผลต่อความเข้าใจในการอ่านดังได้อภิปรายไว้ในตอนต้น เป็นจำนวนมากพอควร

ข้อเสนอแนะ

1. ในการ เสนอตัวชี้นำในสิ่งพิมพ์ที่ต้องการฝึกฝนความ เข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ควรใช้ตัวพิมพ์ช่วยจะให้ผลได้ดีมากแต่ก็มีความลำบากใน ขั้นตอนการผลิต ซึ่งก็อาจพัฒนาแนวคิดนี้ไปใช้ในสื่อการเรียนประเภทอื่นที่นอกเหนือไป เช่น ใน บทเรียนแบบโปรแกรม โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งจะเป็นการฝึกฝนที่ดีกว่า ไม่มีตัวชี้นำเลยหรือใช้ตัวชี้นำประเภทอื่น
2. ควรมีการวิจัยต่อไปในการนำข้อความที่เป็นตัวชี้นำในลักษณะที่เป็นประโยค ลักษณะกลุ่มคำ ซึ่งแสดงสาระสำคัญของเนื้อหาบทอ่านที่จะช่วยให้นักเรียนมีความ เข้าใจในการ อ่านภาษาไทยมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของความคงทนในการจำ ซึ่งอาจมีผลมาจากการใช้ตัวชี้นำที่แตกต่างกันก็เป็นได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย